

ZÁCHRANA BOHATÝCH A VPLYVNÝCH

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

Daniel 4; 2Kráľ 5,1–19; Ján 3,1–12; Ján 7,43–52; Mat 19,16–22; Ján 19,38–42

ÚVODNÝ TEXT

„Ved' čo osoží človeku, ak získa hoci celý svet, ale uškodí svojmu životu? Alebo čo dá človek na výmenu za svoj život? (Mat 16,26)

Hoci bola Biblia napísaná pred mnohými stáročiami, je zjavením Božej pravdy pre náš svet aj dnes. A medzi mnohými zjavenými pravdami je aj tá o podstate ľudskej prirodzenosti. Všetci ľudia sú rovnakí hriešnici a potrebujú Božiu milosť. Platilo to v Judskej v prvom storočí a platí to aj v Európe v dvadsiatom prvom storočí.

Týka sa to tiež bohatých a mocných. Bohatí a mocní z biblických čias sa nelíšili od tých, ktorí majú moc a bohatstvo dnes. Spoločnú majú najmä honbu za peniazmi, slávou a mocou. Často (hoci nie vždy) sa to deje na úkor slabých a zraniteľných. Boh sa však stará o spásu bohatých a mocných rovnako, ako mu záleží na záchrane bezmocných a chudobných. Písmo prináša niekoľko pútavých príkladov biblických postáv, ktoré mali moc, bohatstvo, alebo oboje, a napriek tomu sa vďaka Božiemu pôsobeniu stali požehnaním pre národy. Medzi takýchto ľudí môžeme zaradiť napríklad Abraháma, Izáka, Jóba, Šalamúna alebo Jozefa.

Tento týždeň sa budeme zaoberať Božím plánom na oslovenie a záchranu bohatých a mocných. Pozrieme sa spoločne na to, ako Boh oslovil niektorých zo spomínaných ľudí. Budeme uvažovať aj o tom, ako Boh pripravuje aj nás, aby sme sa stali svedkami pre túto skupinu ľudí.

OSNOVA LEKCIE

Pri štúdiu tejto lekcie sa postupne zameriame na biblické postavy „z vyššej spoločnosti“, v životoch ktorých sa preukázalo, že aj na nich Bohu záleží a že urobil všetko aj pre ich záchranu. Na týchto príkladoch budeme hľadať inšpiráciu pre naplnenie misijného poslania v dnešnej dobe.

- Dan 4,31–34: Nebukadnesar (nedeľa)
- 2Kráľ 5,17–19: Naamán (pondelok)
- Ján 3,1–5: Nikodém (utorok)
- Mat 19,16–22: Bohatý mladý muž (streda)
- Mat 27,57–60: Jozef z Arimatie a Nikodém (štvrtok)

NEBUKADNESAR

³¹„Po uplynutí stanoveného času som ja, Nebukadnesar, pozdvihol oči k nebu a môj rozum sa mi vrátil. Dobrorečil som Najvyššiemu, chválil som a oslavoval večne živého, lebo jeho vláda je večnou vládou a jeho kráľovstvo trvá z pokolenia na pokolenie. ³²Všetci, čo obývajú zem, sú pred ním považovaní za nič, on podľa svojej ľubovôle nakladá s vojskom nebies a obyvateľmi zeme. Nie je nik, kto by mu mohol v niečom zabrániť alebo mu povedať: „Čo robíš?“ ³³Vtedy sa mi vrátil rozum a ku vznešenosti môjho kráľovstva sa mi vrátil skejúci sa majestáť. Moji radcovia a velmoži ma vyhládali, opäť ma dosadili do môjho kráľovstva a k mojej predchádzajúcej veľkosti sa mi pridalo ešte viac. ³⁴Teraz ja, Nebukadnesar, chválim, vyvyšujem a oslavujem Kráľa nebies, ktorého všetky činy sú správne, ktorého cesty sú spravodlivé a ktorý môže pokoriť tých, čo kráčajú v pýche.“ (Dan 4,31–34)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Ako adventisti siedmeho dňa veríme v to, čo je v teológii niekedy označované ako „neobmedzené zmierenie“. To znamená, že na rozdiel od niektorých iných kresťanov veríme, že Kristova smrť je účinná pre celé ľudstvo, nielen pre vyvolenú skupinu tých, ktorých Boh predurčil na spasenie. Pretože Boh „chce, aby všetci ľudia boli spasení a spoznali pravdu“ (1 Tim 2,4), Ježiš sa obetoval „za naše hriechy, no nielen za naše, ale aj za hriechy celého sveta“ (1 Ján 2,2). Preto si nás Boh „v ňom vyvolil pred založením sveta“ (Ef 1,4; Roh.). To automaticky neznamená, že sa pre Krista aj každý reálne rozhodne. Biblia však prostredníctvom mnohých príbehov ukazuje, že k Bohu prichádzajú rôznorodí ľudia.

V knihe Daniel si prečítaj 4. kapitolu. Ako sa spasenie dostalo k jednému z najmocnejších ľudí vtedajšieho sveta? Čo sa z toho dozvedáme o podstate spasenia?

Pozoruhodným biblickým príkladom spôsobu, akým Boh môže oslovit' mocných, je príbeh o kráľovi Nebukadnesarovi. Boh nad ním vykonal svoj súd podobným spôsobom ako nad niektorými izraelskými kráľmi (pozri napríklad 2Par 32,25.26; 1Kráľ 14,21–31 a 1. Samuelova 28). Biblická správa o Nebukadnesarovi, ktorý sa kajal a uznal Boha Stvoriteľa, ukazuje, že Bohu záleží na bohatých a mocných rovnako ako na slabých a núdzných. Na konci kapitoly najmocnejší muž na zemi vyhlásil: „Teraz ja, Nebukadnesar, chválim, vyvyšujem a oslavujem Kráľa nebies, ktorého všetky činy sú správne, ktorého cesty sú spravodlivé a ktorý môže pokoriť tých, čo kráčajú v pýche.“ (Dan 4,37) Keby len všetci bohatí, mocní a povýšeneckí medzi nami smrteľníkmi pochopili túto pravdu!

Čo sa môžeme z tohto príbehu naučiť? (1) Boh používa oddaných veriacich, akým bol napríklad Daniel, ako most na oslovenie mocných. (2) Boh môže priamo zasahovať do procesu vydávania svedectva, aby oslovil mocných neveriacich. Boh ponížil Nebukadnesara pre jeho pýchu a aroganciu. A hoci to bol veľmi dramatický príbeh, existuje mnoho iných spôsobov, ako môžu byť ponížení tí, čo sú bohatí, mocní a povýšeneckí.

APLIKÁCIA

- **Možno nepatíš medzi tých, ktorých svet považuje za bohatých a mocných. Hrozí aj tebe, že sa staneš namysleným, podobne ako kráľ Nebukadnesar? Na čo si musíš dať v tejto súvislosti pozor každý nasledovník Krista? Prečo môžeme mať k pýche a samospravodlivosti bližšie, než si myslíme?**

NAAMÁN

¹⁷Vtedy Naamán povedal: „Keď nie, dovol', aby sa tvojmu služobníkovi dostalo aspoň tolko prsti, čo uvezie pár mulíc, lebo tvoj služobník už nebude prinášať spaľované obety ani obetné dary iným bohom, jedine Hospodinovi.

¹⁸Hospodin však nech dovolí svojmu služobníkovi výnimku. Keď môj pán vstúpi do Rimmónovho chrámu, aby sa tam klaňal, a oprie sa o moju ruku, ukloním sa zároveň i ja v Rimmónovom chráme. Ak by som sa teda v Rimmónovom chráme poklonil, nech to Hospodin svojmu služobníkovi odpustí.“

¹⁹Povedal mu: „Chod' v pokoji.“ (2Kráľ 5,17–19)

Kristus zomrel za všetkých, bez ohľadu na ich pôvod, bohatstvo, etnickú príslušnosť alebo postavenie. Boh k sebe neustále priťahuje celé ľudstvo, vrátane jednotlivcov patriacich medzi mocných tohto sveta (pozri AA 416; PN 239).

Uvažuj o texte 2Kráľ 5,1–19. Čo sa môžeme naučiť z tohto príbehu o snahe priviesť ľudí k Bohu?

Po svojom zázračnom uzdravení Naamán vyslovil dve nezvyčajné žiadosti (2Kráľ 5,17–19). Najprv požiadal proroka, aby mu dovezol z Izraela do Sýrie tolko zeme, koľko odvezú dve mulice. Na tejto pôde chcel uctievať živého Boha. Hovorí: „Lebo tvoj služobník už nebude prinášať spaľované obety ani obetné dary iným bohom, jedine Hospodinovi.“ (2Kráľ 5,17) Hoci Naamán teraz zjavne veril v jediného pravého Boha, jeho prvá žiadosť ukazuje, že jeho myslenie bolo ešte stále pod vplyvom pohanstva. Sýrsky veliteľ považoval Boha Izraela za božstvo, ktoré treba uctievať na pôde, ktorá pochádza z krajiny pôvodu božstva. Hoci Naamán uznal skutočnosť, že okrem Pána Izraela niet Boha, úplne sa nezbavil predstavy, že Boh je nejakým konkrétnym spôsobom spojený s izraelskou krajinou. Preto vo svojej vlastnej krajine túžil uctievať Boha „na izraelskej pôde“.

Naamánova druhá prosba odhaľuje úprimnosť jeho viery. Aj keď sa rozhodol slúžiť iba nebeskému Bohu, uvedomil si, že uskutočniť takéto rozhodnutie v jeho vlastnej modlárskej krajine nebude ľahké. Okrem toho sýrsky kráľ stále uctieval boha Rimmóna a vo svojom postavení mal Naamán slúžiť ako kráľovský sprievod. Hoci nemal v úmysle vzdať sa svojich povinností voči svojmu pozemskému kráľovi, nechcel, aby si ktokoľvek myslel, že sa sám klania Rimmónovi. Keď Naamán odovzdal svoje srdce Hospodinovi, nechcel robiť žiadne ústupky modlárstvu uctievaním pohanského boha. Záležalo mu aj na tom, aby Elizeus rozumel jeho pohnútkam.

Elizeus odpovedal Naamánovi na jeho prosbu slovami: „Chod' v pokoji“ (2Kráľ 5,19). „Tieto slová sa nesmú považovať za vyjadrenie súhlasu alebo nesúhlasu s Naamánovou žiadosťou. Mal odísť v pokoji, nie v pochybnostiach alebo neistote. Boh bol k nemu láskavý a on mal nájsť šťastie a pokoj vo svojom poznaní a uctievaní Boha. Naamán bol obráteným človekom, mužom so svedomitými zábrami, ktorý môže rásť v sile a múdrosti, ak sa bude pridržal svojej novozískanej viery. Boh vedie nových obrátených krok za krokom a pozná vhodnú chvíľu, v ktorej treba človeka vyzvať na zmenu. Túto zásadu by mali mať vždy na pamäti tí, ktorí sa snažia o spásu duší.“ (2BC 878)

- Aké ponaučenie by sme si mali vziať z tohto príbehu? Prečo je dôležité netlačiť na ľudí pochádzajúcich z iného prostredia, aby vo svojom živote urobili okamžite všetky radikálne zmeny?

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

APLIKÁCIA

SVEDECTVO UČENÝM: NIKODÉM

¹Medzi farizejmi bol jeden človek, volal sa Nikodém, bol to popredný muž medzi Židmi. ²On prišiel v noci k Ježišovi a povedal mu: „Rabbi, vieme, že si učiteľ, ktorý prišiel od Boha, lebo nikto nemôže robiť také znamenia, aké robíš ty, ak nie je s ním Boh.“ ³Ježiš mu odpovedal: „Amen, amen, hovorím ti: Ak sa niekto nenarodí znova, nemôže uzrieť Božie kráľovstvo.“ ⁴Nikodém mu povedal: „Ako sa môže narodiť človek, keď je starý? Či môže druhý raz vojsť do lona svojej matky a narodiť sa?“ ⁵Ježiš odpovedal: „Amen, amen, hovorím ti: Ak sa niekto nenarodí z vody a z Ducha, nemôže vojsť do Božieho kráľovstva. (Ján 3,1–5)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Nikodém bol vzdelaný a vplyvný. Biblia ho opisuje ako popredného muža medzi Židmi (Ján 3,1). Ježiš o ňom hovoril ako o učiteľovi Izraela (Ján 3,10). Dobre rozumel Písmu a mal duchovný hlad po Hospodinovi. Z ľudského hľadiska mohol vyzeráť ako verný Boží nasledovník. Dodržiaval všetky prikázania a medzi Židmi bol uznávanou autoritou. Bol mocný a bohatý. Mnohí to vnímajú ako znamenie Božieho požehnaní. To, čo sa mohlo zdať ako úspech, bolo v skutočnosti naozaj len zdaním.

Prečítaj si text Ján 3,1–12. Čo tento príbeh prezrádza o Nikodémových duchovných potrebách a o tom, ako ich Ježiš hneď pomenoval?

Keď Nikodém prišiel k Ježišovi, snažil sa zachovať vonkajšiu vážnosť. Boh však videl do jeho srdca. Podobne Boh pozná srdcia a potreby všetkých bohatých a mocných, bez ohľadu na ich pôvod. Nikodém prišiel k Ježišovi, pretože ho Ježišovo učenie usvedčilo. Pýcha mu síce bránila otvorene vyznať Ježiša Krista ako Pána, ale nočné stretnutie s Učiteľom ho aj tak navždy zmenilo. A aj keď nadobudol presvedčenie, že Ježiša poslal Boh, bránil sa otvorene priznať, že je nasledovníkom Krista.

Prečítaj si texty Ján 7,43–52 a Ján 19,39. Čo tieto verše hovoria o vzťahu Nikodéma k Ježišovi?

Môžeme vidieť, že Ježiš mal na Nikodéma veľký vplyv. Nikodém sa snažil chrániť Ježiša, kým ešte žil, a po ukrižovaní sa ho snažil uctiť. Niet pochyb o tom, že Ježiš zasiahol jeho srdce. Aj Nikodém totiž, napriek svojmu postaveniu a obdivuhodným vedomostiam, veľmi potreboval Spasiteľa – napokon ako my všetci.

APLIKÁCIA

- **Prečo si musíme dávať pozor na to, aby nás presvedčenie o tom, že „máme pravdu“ (poznatie toho, čo hovorí Biblia), nedostalo do pasce, že samotné poznanie tejto pravdy stačí na našu záchranu? Prečo samotná vedomosť o pravde či o tom, čo je správne, na záchranu nestačí?**

SVEDECTVO BOHATÝM

¹⁶Tu k nemu ktosi prišiel a povedal: „Učiteľ, čo dobré mám robiť, aby som mal večný život?“ ¹⁷Ježiš mu odpovedal: „Čo sa ma pýtaš na dobro? Jeden je Dobrý! Ak však chceš vojsť do života, zachovávaj prikázania.“ ¹⁸„A ktoré?“ opýtal sa ho. Ježiš mu povedal: „Tieto: Nezabiješ! Nescudzoložíš! Nepokradneš! Nebudeš krivo svedčiť! ¹⁹Cti otca a matku! a Milovať budeš svojho blížneho ako seba samého!“ ²⁰Mládenec mu povedal: „Toto všetko som zachovával. Čo mi ešte chýba?“ ²¹Ježiš mu odpovedal: „Ak chceš byť dokonalý, choď, predaj svoj majetok, daj chudobným a budeš mať poklad v nebi. Potom príď a nasleduj ma!“ ²²Keď mládenec počul toto slovo, odišiel zarmútený, lebo mal mnoho majetku. (Mat 19,16–22)

Aké ponaučenie si môžeme vziať z úvodného príbehu (Mat 19,16–22)? Čo mohlo viesť k tomu, že bohatý mládenec sa rozhodol – aspoň pre daný okamih a na rozdiel od Nikodéma – Ježiša neprijat?

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Ježišov rozhovor s bohatým mladým kniežaťom ukazuje, aké nebezpečné môže byť vábenie bohatstva. Ježiš učeníkom povedal: „Ľahšie je ťave prejsť uchom ihly ako bohatému vojsť do Božieho kráľovstva.“ (Mat 19,24) To, samozrejme, neznamená, že bohatí nemôžu byť spasení. Ak si však títo ľudia nedajú pozor, bohatstvo im naozaj môže zabrániť kráčať po ceste spasenia.

Bohatých a chudobných nakoniec čaká rovnaký osud – hrob. Z toho vyplýva, že bohatí potrebujú spasenie rovnako naliehavo ako ktokoľvek iný. Za peniaze sa dá kúpiť čokoľvek, ale nedá sa nimi zadovážiť výnimka zo smrti. Táto výnimka prichádza len ako dar, ktorý Ježiš ponúka *zadarmo* každému, kto o to vo viere poprosí. „Ja som vzkriesenie a život. Kto verí vo mňa, aj keď zomrie, bude žiť.“ (Ján 11,25)

Prečítaj si text Luk 19,1–10. V čom spočíva rozdiel v oboch dnešných príbehoch?

Zachej odpovedal na Ježišove slová spôsobom, ktorý sa odlišoval od reakcie bohatého mládencu. Všimnime si, že Ježiš nevyzval Zacheja – na rozdiel od výzvy adresovanej bohatému mládencovi –, aby predal, čo má, a rozdal to chudobným. Ježiš musel vedieť, ako veľmi je bohatý mládenec naviazaný na svoj majetok. A hoci nevieme, o čom všetkom hovoril Ježiš v Zachejovom dome, bohatého výbercu daní Spasiteľove slová očividne priviedli k rozhodnutiu urobiť vo svojom živote dôležité zmeny, z ktorých časť sa týkala aj jeho bohatstva.

- „Ved' čo osoží človeku, ak získa hoci celý svet, ale uškodí svojmu životu? Alebo čo dá človek na výmenu za svoj život?“ (Mat 16,26)
V čom spočíva dôležitosť týchto Ježišových slov?

APLIKÁCIA

SVEDECTVO MOCNÝM

⁵⁷Keď sa zvečeralo, prišiel bohatý človek z Arimatie menom Jozef, ktorý bol tiež Ježišovým učeníkom. ⁵⁸Zašiel k Pilátovi a poprosil ho o Ježišovo telo. Vtedy Pilát rozkázal, aby mu ho vydali. ⁵⁹Jozef vzal telo, zavinul ho do čistého plátna ⁶⁰a uložil vo svojom novom hrobe, ktorý si vytesal v skale. Ku vchodu do hrobu privalil veľký kameň a odišiel. (Mat 27,57–60)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Ježiš sa vedel spriatelieť s mocnými. Mnohí z nich ho obdivovali a rešpektovali, iní ním však opovrhovali. Mocní ľudia, ktorí podľa Písma prišli za Ježišom hľadať u Neho pomoc, veľmi jasne vnímali, že tomuto potulnému Učiteľovi na nich záleží. Niektorí bohatí a mocní neprišli za Ježišom hneď a navyše verejne. Radšej vyčkávali na vhodnú príležitosť a uistenie, že Ježiš je skutočne Boží Syn. Tak to bolo aj v prípade Nikodéma a Jozefa z Arimatie.

Uvažuj o úvodnom texte (Mat 27,57–60; pozri aj Mar 15,43–47; Luk 23,50–53 a Ján 19,38–42). Ako sa prejavilo konanie muža, ktorý sa zjavne nechal ovplyvniť a inšpirovať Ježišovým učením?

Doteraz sa v Písme o Jozefovi z Arimatie nepovedalo nič. A zrazu, takmer z ničoho nič, objaví sa tento bohatý človek a prostredníctvom neho sa naplní proctvo. Boh si používa bohatých na uskutočnenie svojich zámerov. Bolo to tak v minulosti a je to tak aj teraz. Preto musíme zamerať svoje misijné úsilie aj na nich.

Kde však začať? V snahe nadviazať priateľstvo s bohatými či mocnými môžeme naraziť na mnohé prekážky. Vo všeobecnosti je lepšie netlačiť na týchto ľudí, nenútiť ich do ničoho. Nechajme im čas a priestor. Keď budú chcieť, sami nás vyhladajú. Aj to bol jeden z Ježišových postupov. Keď boli svedkami Jeho posolstva, uzdravenia a moci od Boha, v skrytosti nadobudli presvedčenie, že On je skutočne Božím Synom.

Mocných a vplyvných môže z mnohých dôvodov inšpirovať nesebecká služba, ktorú vidia. Často chcú byť súčasťou niečoho dobrého, čo mení životy ľudí. To je jeden zo spôsobov, ktorý ich presvedčí, že sa môže zmeniť aj ich život. Nesebecká služba umožňuje bohatým a mocným získať pomoc, ktorú potrebujú, a nemusia pritom verejne hovoriť o svojich potrebách.

Ďalšou možnosťou je umožniť bohatým a mocným, aby sa podieľali na službe pre rôzne skupiny ľudí.

APLIKÁCIA

- Pridaj do svojho zoznamu každodenných modlitieb niekoho, kto má určitú mocenskú funkciu (na akejkoľvek úrovni), nie je veriaci a je to niekto, s kým by si sa mohol niekedy stretnúť.

VÝZVA

Pošli list alebo e-mail niekomu, kto má moc alebo vplyv – aj keď je to niekto, koho si možno nikdy nestretol – a daj tejto osobe najavo, že sa za ňu modlíš.

PODNETY NA ZAMYSLENIE

V knihe *Cesta ku zdraviu a životnej harmónii* si prečítajte kapitolu „Služba bohatým“ (MH 209–216; CZŽH 148–154).

Ježišova láska je rovnaká k chudobným aj k bohatým a mocným ľuďom vo svete. Zomrel za vládcov aj za chudobných, za vznešených aj za obyčajných. Ježiš poznal najúčinnjší spôsob, ako zasiahnuť ich srdcia. Varoval nás, že „lahšie je ťave prejsť uchom ihly, ako bohatému vojsť do Božieho kráľovstva“ (Mar 10,25). Tento týždeň sme dostali výzvu, aby sme evanjeliom Ježiša Krista oslovili mocných a bohatých jednotlivcov. Potrebujú spásu rovnako ako ktokoľvek iný, aj keď si to, žiaľ, nemusia uvedomovať. Veria totiž, že ich bohatstvo im ponúka dostatok „bezpečia“.

„Veľa sme toho povedali o povinnostiach k chudobným, o ktorých sa nikto nestará. Nemali by sme tiež venovať pozornosť bohatým, ktorých si nikto nevsíma? Mnohí ich považujú za beznádejné prípady. ... Tisíce boháčov sú pochovávané bez varovania. Mnohí majú výčitky (148) svedomia, aj keď to na nich nie je vidieť.“ (MH 210; CZŽH 148.149)

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Ježiš prelomil bariéry medzi rôznymi skupinami ľudí. Počas svojej pozemskej služby slúžil bohatým aj chudobným. Ako sa my ako adventisti staviame k problematike priepastného rozdielu medzi bohatými a chudobnými, ktorý je tak veľmi zakorenený v celej našej spoločnosti?
2. Ježiš povedal: „Do trnia bolo zrno zasiaté u toho, kto slovo počúva, ale denné starosti a mámenie bohatstva slovo udusia, takže ostane bez úrody.“ (Mat 13,22) Čo podľa vás Ježiš myslel pod „mámením bohatstva“? Prečo nemusíme byť nevyhnutne bohatí, aby nás bohatstvo oklamalo?
3. V triede si prejdí otázku položenú na konci utorkovej lekcie o tom, že poznať pravdu nie je to isté ako byť ňou spasený. Prečo je to taký zásadný rozdiel? Ak nás nemôže zachrániť samotné poznanie „pravdy“, čo nás zachraňuje?
4. Uvažujte o ďalších dôvodoch, prečo bohatý mládenec odmietol Ježiša, zatiaľ čo Zachej Ho prijal.